

REPATRIANT

Ilustrowany Tygodnik Informacyjny

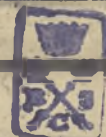
Informuje i pomaga
w powrocie do Kraju

Staje w obronie praw
Polaków na obczyźnie

Rok III

Warszawa, 16 sierpnia 1947 roku

Nr 29 (80)

W OBRONIE POLONII WESTFALSKIEJ POLACY NIE CHCĄ ODBUDOWYWAĆ NIEMIEC

Generalny Pełnomocnik Rządu dla Spraw Repatriacji, wiceminister Wojski, przedstawił dnia 5.8. na konferencji prasowej trudności, związane z repatriacją Polaków, przebywających w zachodnich Niemczech, a w szczególności w Westfalii i Nadrenii. — Długotrwałe rokowania na ten temat, prowadzone między władzami polskimi i brytyjskimi, nie dały dotąd pozytywnych rezultatów — zakomunikował wicemin. Wojski.

Prasa krajowa poświęca tej sprawie wiele miejsca.

Najstarsza emigracja

W artykule „Rzeczypospolitej” z dn. 11 sierpnia br. czytamy m. inn.:

„...Emigracja w Westfalii jest jedną z najstarszych grup emigracyjnych polskich. Początek jej sięga połowy ub. stulecia. Uporczywa i twarda polityka niemieckich germanizatorów zmusiła wówczas wielotysięczne rzesze Polaków z zaboru pruskiego, wyłączonego rolników, kupców, rzemieślników, którzy załamali się gospodarczo pod wpływem prześladowań, do poszukiwania lepszych zarobków w Westfalii i Nadrenii. Znalazło się wówczas na tym terenie przeszło milion Polaków. Jednakże polityczna ich sytuacja nie uległa zmianie, byli oni w dalszym ciągu obiektem prześladowań władz i społeczeństwa niemieckiego.

Głęboko przywiązani do wiary, mowy i ziemi ojczystej, Polacy w Westfalii wszeikimi siłami stawiali opór polityce germanizacji. Tworzą koła kościelne i śpewacze. „Sokoła”, towarzystwo szkolne „Oświata”, organizacje zawodowe, kulturalne i religijne. Organizacje te bronią przed wynarodowieniem i ich przede wszystkim zasługą jest fakt, że dziś, po upływie 100 lat i mimo znanych dziejów prześladowań niemieckich, związcza w Trzeciej Rzeszy, 75 proc. „Westfalaków” władza dziś doskonale językiem polskim.

Nie mogą powtórzyć się błędy 1921-23 roku

Po pierwszej wojnie światowej Polacy w Westfalii myśleli tylko o powrocie do Ojczyzny, by za zaoszczędzone pieniądze kupić sobie kawał ziemi polskiej. Ale Polska sanacyjna nie mogła zapewnić im pracy. Tylko nielicznym dane było powrócić. Nieszczęśliwa polityka re-emigracyjna Polski spowodowała w latach 1921 — 1923 duży ruch powrotny. Przeważnie głównie emigranci z Westfalii wyjeżdżali do pracy we Francji...“.

Autor artykułu podaje następnie dzieje Polonii Westfalskiej za czasów Hitlera a następnie wraca do stanu obecnego:

Polacy z Westfalii nie są Niemcami

„60.000 Polaków z Westfalii czeka niecierpliwie na decyzję rządu angielskiego. Robotnicy i górnicy w Herne, Luene, Recklingshausen, Poznaniacy w Bohum, Pomorzanie z Wattenscheid, Mazury w Gelsenkirchen, Ślązacy w Bottrop, z goryczą skarżą się na to, że im, którzy przetrwali wśród krwawych wrogów narodowych 100 lat, po piekle hitleryzmu i obozów koncentracyjnych, dziś władze angielskie mówią, że są Niemcami...“.

„Rękami Polaków wydobywa się w tej chwili węgiel z Ruhry. Rękami Polaków Hoover i Churchill zamierzają rozbudować niemiecki przemysł stalowy...“.

A przecież miało być inaczej: „Oficjalne czynniki angielskie wielokrotnie pozwalały nam żywić nadzieję, iż polski górnik i robotnik z Westfalii i Nadrenii po latach tułaczki przyłączy się do narodu polskiego w chwili odbudowy spalonych domostw. Niestety, mija lato, pertraktacje trwają, a górnicy z Westfalii z goryczą czekają datemnie chwili powrotu do Ojczyzny...“.

Na zakończenie autor dodaje: „Polski górnik w Westfalii, polski robotnik w Nadrenii jest twardy i uparty. Polska Ludowa nie zapomina o nim. Sprawa jego zwycięży“.

Polacy, którzy nie chcą odbudowywać Niemiec

W gazecie Wojska Polskiego, „Polska Zbrojna” czytamy w artykule pt. „Polacy, którzy nie chcą odbudowywać Niemiec:

„Problem prawie stu tysięcy emigrantów polskich z Westfalii nie jest w rzeczywistości zagadnieniem nasuwającym jakiegokolwiek trudności w rozwiązaniu. Sprawa jest prosta. Dziesiątki tysięcy Polaków chce powrócić do kraju. Mają oni ku temu pełne prawo jako Polacy i w wielu wypadkach nawet obywatele polscy...“.

„Przez długie lata pracowali wśród obcych, cierpiąc nie jedno upokorzenie i szykany ze strony Niemców. Pracowali z myślą o powrocie do ojczyzny.

Dziś nadarzyła się jedyna okazja powrotu, szansa historyczna, nie mająca precedensu. Dzięki zwycięstwu nad Niemcami i polityce obozu demokracji, Polska odzyskała Ziemię Zachodnie. Zmieniła się przez to struktura ekonomiczna naszego państwa, które z kraju wybitnie rolniczego przekształciło się w kraj przemysłowo-rolniczy. Uzyskaliśmy setki nowych warsztatów pracy, mogących dostarczyć zatrudnienia tysiącom wykwalifikowanych robotników. Polacy z Westfalii mogą więc wrócić do Polski i otrzymać tu pracę, co byłoby ich marzeniem przez cały okres wychodźstwa.

Gdy wróci Polska zwiększy eksport węgla

W Westfalii mieszka dotąd kilkadziesiąt tysięcy polskich górników. Z chwilą ich powrotu do ojczyzny, moglibyśmy

wielokrotnie zwiększyć naszą produkcję węglową, a w związku z tym zwiększyć także eksport węgla do państw za interesowanych, zwiększając swój wkład w dzieło odbudowy Europy. Nie uległa wątpliwości, że wydajność pracy górników polskich z Westfalii w wypadku zatrudnienia ich we własnym kraju, byłaby znacznie większa i korzystniejsza z punktu widzenia gospodarki międzynarodowej i interesów Europy“.

Polacy z Westfalii pragną i muszą wrócić do kraju

Sprawa powrotu Polonii Westfalskiej zaistniała była na drodze dyplomatycznej. Oto co pisze o tym krakowski „Dziennik Polski” z dn. 11.8 w artykule wstępnym pt. „Polacy z Westfalii pragną i muszą wrócić do kraju“:

„...Sprawa powrotu około 100 tys. Polaków z Westfalii i Nadrenii była już omawiana w kwietniu br. na konferencji min. Modzelewskiego z min. Bevinem w czasie jego pobytu w Warszawie. Brytyjski minister spraw zagranicznych odniósł się do tej sprawy z wielką życzliwością.

Od tej pory minęło sporo miesięcy, znajdujemy się już w pełni lata, a sprawa nie postąpiła naprzód tylko dlatego, że brytyjskie władze okupacyjne w Niemczech, na których terenie mieszkają nasi rodacy, wyraźnie grają na zwłokę, nie ukrywając nawet niepokoju z gospodarczych konsekwencji tego zjawiska dla Niemiec. Ta tak ważna dla naszego wychodźstwa, jak i naszego życia gospodarczego sprawa nie została dotychczas załatwiona na drodze dyplomatycznej.

Delegacja Polaków z Westfalii, która z prezesem Przybylskim na czele bawiła w styczniu ub. r. w Warszawie i przyjechała przez najwyższe czynniki państwowe, zwraca się ustawicznie do Rządu Rzeczypospolitej o przyspieszenie powrotu do Ojczyzny. Nasi rodacy w Westfalii znaleźli się w bolesnej sytuacji. Odbiera się im ojczyznę i nie pozwala wrócić do kraju w trzy lata po zakończeniu wojny! Bo Anglicy zatrzymują polskich górników, chcąc widocznie odbudowywać polskimi rękami niemiecki przemysł.

Wielka rzesza Polaków w okresie międzywojennym nie mogła wrócić do Polski i dlatego dzisiaj musi być naprawiona im krzywda. Górnicy polscy z Westfalii skoro chcą, muszą wrócić do kraju, a naszym obowiązkiem jest im zapewnić wszystkie warunki dla zabezpieczenia ich majątku w Niemczech“.

Przypomina się stare hasła Westfalaków:

„...nie ustaniem w walce, siłę słuszności mamy,

I mocą tej słuszności wytrwamy i wygramy...“.

Westfalczycy wrócą.

W styczniu br. delegacja Polonii Westfalskiej bawiła w Polsce, gdzie w szeregu konferencji z przedstawicielami rządu R.P. omówiono problem reemigracji. Na zdjęciu delegaci z Prezesem Przybylskim u Min. Wojskiego. Rząd zapewnił delegatów, że Westfalczycy wrócą — i wrócą napewno

Wenezuela - Nowa Ziemia Obiecana

W kilku czerwcowych numerach londyńskiego „Słowa Polskiego” natrafiliśmy na rubrykę dyskusyjną na temat zadań emigracji.

Poniżej przedrukujemy wyjątki z artykułu zamieszczonego w tejże rubryce w dn. 3.6.47 r. pióra niejakiego dr Felsztyna.

Na wstępie dowiadujemy się, że:

„Czytając te liczne i rozpierające kolumny naszych pism litanie drobnych spraw codziennych, owe nie kończące się żale o kucharza, o nie wypłacony zółd, o skrócony tytuł, te zażarte spory wszelkich pp. Buta i jak tam oni się zwą, możnaby pomyśleć, że gdzie zagubiliśmy nie przewodnią naszej drogi”.

Doprawdy jakież oburzające są te troski i żale na temat takich drobiazgów, jak nieodpowiednia praca kucharza w jednostce wojskowej, albo nie wypłacony zółd. Takie to strasznie przyziemne, codzienne. Zresztą, wiadomo, kto się tak nieideowo żali — to „wszelcy pp. Buta i jak tam oni się zwą”. Dla ludzi w rodzaju autora artykułu p. dra Tadeusza Felsztyna istnieją inne bardziej górne „nici przewodnie naszej drogi”.

Co-prawda, autor podaje nieco niżej, że:

„...Niewątpliwie, sprawa znalezienia pracy, sprawa „urządzenia się” jest dziś najważniejszym, aktualnym zagadnieniem chwili...”

„...Pomni być musimy, że sprawa zatrudnienia, to środek tylko, a nie cel. Musimy znaleźć pracę, bo jedynie na pracy własnej oparte społeczeństwo jest zdrowe. Musimy pracować dobrze, bo tylko w ten sposób zdobędziemy uznanie otoczenia i sympatię konieczne dla pozyskania świata dla naszego celu...”

Naiwny jednak człowiek z tego p. doktora, widocznie, nieźle mu się w życiu powodziło, skoro nie wie, że dla człowieka żyjącego z własnej pracy, sprawa znalezienia jej jest kwestią życia, bo jak nie zapracuje sam, to mu nikt za darmo nie da. Nie, wiecie też, wspólnego ma praca żołnierza polskiego w Anglii z celem, przyświecającym p. doktorowi.

Jak dziwne jest rozumowanie p. doktora, widzimy też z jednej z końcowych jego uwag:

„...Niewątpliwie jednak żołnierz, który odchodzi do pracy, nie zaprenumerowawszy polskiej gazety, jest uciekinierem z naszych szeregów...”

A na samym końcu dodaje, że:

„...liczne dolegliwości dnia codziennego, to tylko drobne, nie warcie uwagi ciernie”.

Jakie są te „dolegliwości i te drobne ciernie” szarego żołnierza, który zbalamucony popagandą antypowrotową szuka miejsca dla siebie po dalekich obcych ziemiach, dowiadujemy się z artykułu umieszczonego obok wyżej omawianego pt. „Wenezuela udziela wiz”.

Tytuł bardzo obiecujący — przecież jak ktoś daje wizy, to można gdzieś je mieć, ustalić się, zacząć normalne życie.

Treść artykułu odbiega jednak całkowicie od nagłówka:

Oto poszczególne wyjątki:

„Ostatnio wśród osób szukających schronienia i pracy w krajach zamorskich stała się popularna południowo-amerykańska republika: Wenezuela. Wiele osób wybiera się do tego kraju. Snują projekty, planują, dowiadują się jakie są tam warunki życia. Konsulatu tej Republiki nie ma w Paryżu. Jest natomiast w porcie la Havre. Specjalna komisja wenezuelska, rekrutująca emigrantów, bawi przejściowo w Monte Carlo. Zajmuje się ona głównie werbunkiem robotników włoskich.

Kto we Francji chce otrzymać wizę na wyjazd do Wenezueli musi udać się do La Havre. Już w pociągu, idącym z Paryża do tego portu, pełno jest przyszłych obywateli wenezuelskich. Stąd sięgają ten jest nazywany popularnie „konsularnym”.

„Podczas dwugodzinnej jazdy moż na było dowiedzieć się, że Republika ta liczy ponad siedem milionów mieszkańców. Główny „interes” — to nafta i drzewo. Klimat na wybrzeżu niezdrówy — gorąco i malaria. Chmary komarów. W głębi kraju ponoć warunki klimatyczne są zdrowsze.

Jeden z podróżnych zapytał się nieśmiało, czy są tam jeszcze ludożercy. Natychmiast padła kategoryczna odpowiedź, że nie ma! Są natomiast szczerpy, które odcinają ludzkie głowy i preparują je w specjalny sposób... Nieźle, jak na początek, prawda?

„Konsul wenezuelski twierdzi, że jego kraj nie jest rajem. Życie, szczególnie w pierwszych miesiącach, jest trudne. Można jednak przyzwyczaić się do wszystkiego, a cóż dopiero jeśli nie ma się nic innego do wyboru.

Wenezuela kładzie duży nacisk na ściąganie większej ilości robotników fizycznych do wyrębu lasów, obróbki drzewa i do pracy w przemyśle naftowym. Z inteligencji najbardziej poszukiwani są inżynierowie drogowi. Budowane są bowiem nowe arterie komunikacyjne przez dotychczasowe pustkowia i bezdroża. Warunki pracy ciężkie. Drogi trzeba prowadzić po przez górskie przełęcze, dziewicze puszcze, budować mosty przez rzeki oraz nad przepaściami i wiercić liczne tunele. Dobry drogowiec świetnie zarobi”.

Konsul wenezuelski twierdzi, że jego kraj nie jest „rajem” — czytaliśmy, kilka wierszy wyżej, „Warunki pracy ciężkie” — pisze sam autor, a na zakończenie ni stąd ni zowąd dodaje: „Dobry drogowiec świetnie zarobi”. Gdzież tu logika i najprymitywniejsza choćby prawdomówność?

Dowiadujemy się następnie, że

„...Rząd wenezuelski ze swej strony daje pewne udogodnienia. Jedzie się jednak na swój koszt. Bilet na statek kosztuje 180 dolarów. Można lecieć samolotem komunikacyjnym za 300 dolarów...”

Dziwne jakież udogodnienia — czytamy jednak dalej:

„...Natychmiast po przyjeździe emigrant ma prawo zamieszkać w specjalnym hotelu na rachunek rządu. Gościna bezpłatna jest obliczona na dwa tygodnie. Odpowiedni urząd składa emigrantowi kilka propozycji dotyczących pracy. Emigrant w tym czasie musi się zdecydować i rozpocząć pracę...”

Musi się zdecydować — czy pójść do pracy przy budowie „nowych arterii komunikacyjnych przez dotychczasowe pustkowia i bezdroża, czy do wyrębu lasu i obróbki drzewa, albo może dla odmiany do „budowy mostu przez rzeki

oraz nad przepaściami”, lub przy „wierceniu licznych tunelei”. Wybór doprawdy nebylejaki! A wybrać musi, bo nie każdy ma pieniądze na utrzymanie, a tymbardziej 180 dolarów na opłacenie na statku drogi powrotnej.

Ciekawy jeszcze jeden szczegół:

„...Francuzom konsul oświadczył, że wiza może być im przydzielona wyłącznie po uzyskaniu uprzedniej zgody rządu Wenezueli. Natomiast „nowym emigrantom” konsul udziela wiz bez specjalnych zastrzeżeń. Odnosi się wrażenie, że Wenezuela pragnie przyjąć do siebie wyłącznie tych emigrantów, którzy tam pozostaną na stałe. Nie chce zaś paromiesięcznych turystów...”

Jasna sprawa Wenezuela chce ludzi, którzy będą zmuszeni przyjąć taką pracę, jaką im dadzą, ludzi zdanych na cudzą łaskę i niełaskę, nie mających żadnego oparcia, nie mogących się wyostać z ciężkiej sytuacji na obczyźnie.

Cóż, p. doktorze Felsztyn, czy to także „są drobne, nie warcie uwagi ciernie”?

A może by tak p. doktor pojechał do Wenezueli, żeby tam zgodnie z własnym zaleceniem „pracować dobrze”, żeby zdobyć „uznanie otoczenia i sympatię, konieczne dla pozyskania świata dla naszego celu”.

W sprawie kompanii wartowniczych

W poprzednim numerze „Repatrianta” pisaliśmy o tym, że istniejące w strefie amerykańskiej kompanie wartownicze straciły swoje znaczenie dla władz alianckich.

W uzupełnieniu podajemy garść wiadomości.

Proces rozwiązywania tych formacji już się rozpoczął. Kilka tysięcy członków kompanii zostało już zwolnionych.

Sam pan wódz — ppłk Filipkowski postąpił tak, jak zawsze w trudnych dla swoich podkomendnych chwilach zwykł robić sanacyjni pułkownicy:

We wrześniu 1939 r., gdy była się jeszcze Warszawa, Kutno i Modlin, pierwsi nawiali do Rumunii.

W 1940 r. uciekli z Francji do Anglii nie troszcząc się o ewakuację żołnierzy.

W 1946 i 1947 wyjechali b. oficerowie łącznikowi z Niemiec, pozostawiając swoich zamkniętych w obozach podopiecznych na łasce losu.

Płk Filipkowskiego, twórcy i organizatora kompanii wartowniczych nie ma dziś w Niemczech. Już od 2 czy 3 miesięcy wyjechał sobie do Francji.

Nawiewa za jego przykładem kadra oficerów Świętokrzyskiej Brygady.

Uczciwy szeregowiec, podoficer i oficer — wraca do kraju. Część żołnierzy zbalamucona przez agitatorów werbunkowych wyjeżdża do Belgii, aby rozczarowana warunkami pracy u obcych, wrócić po jakimś czasie do kraju.

Jak już doniosła prasa krajowa, trwa werbunek Niemców i Bałtów do kompanii wartowniczych, by zastąpić tam niepożądanych cudzoziemców w rodzaju Polaków.

Nas tu w kraju nie zadawałnia to połowiczne „załatwienie sprawy” kompanii wartowniczych. Rozłożony na długie miesiące proces zwalniania naszych rodaków z kompanii wartowniczych przedłuża ich poniewierkę na obczyźnie, wykołaja z normalnego życia, pozbawia ich cennego czasu potrzebnego dla przekwalifikowania się po wojnie i możliwie najlepszego urządzenia się po powrocie do kraju.

Na tyle zasłużyli sobie nasi rodacy, by poprzez skrócenie terminu zwalniania ułatwić im powrót do normalnego życia i rodziny.

Byli więźniowie polityczni 16 państw obradowali w Warszawie

W dniach od 1 — 3 sierpnia w Warszawie obradowali członkowie Międzynarodowej Federacji b. Więźniów Politycznych (FIAPP). W obradach wzięli udział przedstawiciele 16 państw.

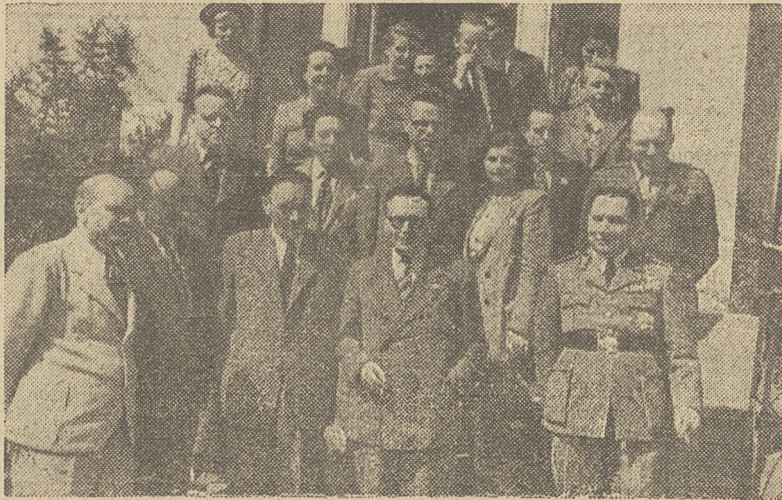
Obrady poświęcone były nie tylko sprawom organizacyjnym i wewnętrznym Federacji, ale również aktualnym zagadnieniom politycznym. Byli więźniowie są najbardziej zainteresowani sprawą pokoju wszechświatowego.

Sprawa pokoju wiąże się ściśle z problemem Niemiec. Ci, którzy przeszli piekło obozów i więzień hitlerowskich, zaprotestowali w sposób stanowczy przeciw różnym machinacjom zmierzającym do odbudowy Niemiec, zanim odbudowane zostaną państwa przez nie zniszczone.

Prezydent Bierut w liście skierowanym do obradujących powiedział m. inn.:

„...Spotkanie się wybitnych przedstawicieli 10 milionów ludzi, którzy przeszli piekło obozów i więzień hitlerowskich, jest zdarzeniem o dużym znaczeniu w życiu międzynarodowym. Jest rzeczą dobrą i pomyślną — powiedziałbym — zbawienną, że uczucia braterstwa i solidarności zadzierzgnięte w czasie wspólnej walki przeciwko wspólnemu wrogowi — faszyzmowi, działają z niesłabnącą siłą również w czasie pokoju.

Właśnie sprawa utrwalenia pokoju i dobrego współżycia narodów, wymaga dzisiaj czynnej solidarności i współpracy wszystkich tych, którzy poprzez śmierć i męczeństwo milionów bohater-skich bojowników wolności — pokój ten zdobyli...”

delegacji Międzynarodowej Federacji b. Więźniów Politycznych u Prezydenta Bieruta. Obok Prezydenta stoi: przewodniczący Federacji — Lampe (z prawej) i min. Putek (z lewej)

Dzieci polskie z Berlina u dzieci z Warszawy

„Wie patrzcie na mnie źle
Wy w głębi Polski urodzone dzieci,
Niechaj każdy z Was pamięta, że
Moim godłem, ten sam znak co
Wasz — Orzeł Biały
...nie sądzicie mnie za to, że nie
umiem po polsku.

Tak zaczyna się wiersz, którym dzieci polskie z Berlina witały swoich rówieśników z Warszawy.

I nie patrzają na siebie źle, wręcz przeciwnie — są serdecznymi przyjaciółmi.

Do Polski przyjechało ich kilkaset, z czego 103 umieszczono w Warszawie. W samej Stolicy jest 52, a 51 mieszka w Śródborowie koło Otwocka.

Grupa warszawska mieszka w Domu Dziecka na Bielanach. Prócz dzieci polskich z Berlina znajdują się tutaj sieroty warszawskie. Dom ten należy do najlepszych zakładów tego rodzaju w Polsce, znany był szeroko już na kilka lat przed wojną. Mieści się on w dużym, nowoczesnym bloku zbudowanym specjalnie na ten cel tak, że wszelkie urządzenia i układ wewnętrzny są przystosowane całkowicie do potrzeb internatu i szkoły.

Trafiliśmy na porę obiadową. W dużej jadalni wokół podłużnie ustawionych stolów pełno dzieci w wieku od lat 12. Młodszych nie wiele tu widać. Przy jednych stołach dziewczynki, przy drugich chłopcy. Gwar, brzęk talerzy i łyżek i kilkadziesiąt roześmianych buziaków stwarza niezmiernie miłą atmosferę.

Na chwilę robi się cicho i większość par oczu kieruje się w stronę wchodzących obcych ludzi. Trwa to kilka sekund i dzieci przestają się nami interesować.

Od stołu, przy którym je obiad personel kierowniczy obserwujemy dziednie palaszującą dzieciarnię.

Tak jeść potrafią tylko dzieci — apetyt w ogóle dopisuje, a szczególnie dziś, po dłuższej wycieczce do Łodzi.

O tej wycieczce rozprawiają gorączkowo pomiędzy pierwszym a drugim daniem. Ba — dzielą się uwagami po każdej niemal łyżce połkniętego obiadu.

A wszystko w tempie naprawdę przyspieszonym: jeden talerz zupy z makaronem, potem jeszcze raz niewiele mniej, dalej duży zraz, kartofle, sos, ogórki. Teraz — już naprawdę więcej nie można. Niejeden odsapnie sobie potężnie, niczym Zagłoba, drugi dyskretnie popuszcza paskę.

Za chwilę na sali pozostają tylko dyżurni.

— Utrzymanie porządku należy do wychowawców — informuje kierownik domu pan Sieradzki.

— Dziś mamy gości ze Śródborowa. Wszyscy byli w Łodzi, a ponieważ jest niepewna pogoda pozostaną u nas.

Jest godzina 13.30, a więc według rozkładu dnia pora odpoczynku.

Długi jasny korytarz prowadzi do świetlicy.

Ktoś gra na fortepianie — jednym palcem wystukuje: „Nie szumcie wierzby nam”.

Po prawej stronie grupa chłopców pochylona nad stolikiem. „Profesor” gra w warcaby.

„Profesor” to jeden z chłopców Polonii Berlińskiej, właściwie nazywa się Szuwałski Kazimierz. Ten przydomek otrzymał nie tylko dzięki posiadaniu dużych okularów, jak mówią koleżki — jest bardzo mądry. Ciekawa jest rozmowa tej grupki: trochę na niemiecku, trochę po polsku i trochę po niemiecku.

Trzeba wiedzieć, że dzieci, które przyjechały z Berlina mimo, że są Polakami, nie znają w większości języka polskiego. Zaledwie 5 procent włada nim

swobodnie. Pozostali rozumieją zaledwie niektóre słowa.

— Dziś jest o wiele lepiej — mówi kierownik domu — dzieci dzięki stałemu obcowaniu z sobą przyswajają dość szybko mowę ojczystą. Nie przychodzi to trudno, ponieważ język ten kryje się w ich dziecięcych sercach, słyszały go często w domu. W ostatnich latach Niemcy robili wszystko, by wytepić w nich polskość. Teraz odżyła ona w pełni i rozwija się z każdym dniem, z każdą godziną.

Berlińczycy zmieszali się całkowicie z warszawiakami. Razem się bawią, u-

Niedaleko nas kilku chłopców żywo rozmawia o odbytej wycieczce. Rej wodzi Heniek Kazimierz. Jeden z wychowawców opowiada, że Heniek nie umiał wcale po polsku. Dziś jest tłumaczem.

Łódź podobała im się szalenie, tym bardziej, że goszczono ich tam wspólnie. Związki Zawodowe, Polskie Radio, RTPD, Zarząd Miasta robiły wszystko by umilić im pobyt.

Pełna wrażeń była wycieczka statkiem do Płocka.

Grupa dzieci polskich z Berlina pozuje naszemu fotoreporterowi przed Domem Dziecka na Bielanach. Po środku najmłodszy gość — Heniusz Kasprzak

czą, śpiewają, tańczą, chodzą na wycieczki.

Kto kogo więcej bije? — pytam stojącego obok małego Warszawiaka.

Spojrzał na mnie nie bardzo rozumiejąc o co chodzi. — My się nie bijemy, oni są dobrymi kolegami, a zresztą trzeba się nimi opiekować, żeby nie powieździeli, że my gorsi od tych z Berlina.

Jak nam opowiadał potem kierownik — wbrew obawom nie wkradły się żadne antagonizmy. Dzieci znalazły bar-

Chłopcy zapytywani jak się czują, co im się najbardziej podoba, co najlepiej lubią, odpowiadają bez zastanowienia, że tu jest fajno.

Co się najlepiej podoba? — trudno odpowiedzieć. Wszystko. Najlepiej lubią wycieczki i spacerować, poza tym lekcje polskiego, historii i śpiewu. O grach i zabawach już się nie mówi — to jasne jak słońce.

Dziś tego słońca nie ma i dzieciarnia pozostaje w domu. W dni pogodne o tej porze chodzą do basenu, albo spa-

Goście w gościnie u gości — grupka dzieci polskich z Berlina, które wypoczywają w Śródborowie i po wycieczce do Łodzi były gośćmi dzieci z Berlina i Warszawy. Niektóre z nich mają jeszcze opaski używane podczas wycieczek, by w dużej grupie nie pogubiły się

dzo szybko wspólny język i czują się doskonale tak jedne jak i drugie.

Warszawiacy są dumni, że powierzono im opiekę nad Berlińczykami, a ci cieszą się, że mają tyle kolegów i koleżanek i że jest bardzo wesoło.

Ten bez troski nastrój, swoboda panująca w domu wpływa bardzo korzystnie na młodzieżkich gości. Początkowo dzieci były onieśmielone, żyły jeszcze atmosferą Berlina, gdzie do pewnego stopnia czuły się jak niewolnicy, były zawsze czymś gorszym, niższym.

Obserwujemy z uboższą grupki chłopców i dziewcząt. Można je określić jednym słowem — szczęśliwa dzieciarnia.

cerują — oglądają Warszawę. Twierdzą, że Berlin jest mniej zniszczony, ale tu jest bogato i tak dużo ludzi i samochodów i tyle się buduje.

*

Podchodzimy do grupy dziewczynek i one rozmawiają o ostatniej wycieczce Basia Lessingsh, która mówi doskonale po polsku (chodziła do szkoły polskiej w Berlinie), tłumaczy nam, że ona i jej koleżanki chciałyby zostać na zawsze w Polsce.

Emilia Jaek ma babcię w Bytomiu i chce do niej jechać. Chętnieby tam zosta-

ła, tym bardziej, że dzieci będą zwiedzały Śląsk, ale konieczne jest zezwolenie konsulatu. Jej koleżanka Helenka Łaganek i Krysią Szmatloch też chętnie pozostałyby w Polsce. Cieszą się tym, że niedługo spełnią się ich zamiary, bo wrócą do kraju wraz z rodzinami.

Tak jak chłopcy czują się tutaj doskonale. Na pytanie, czy dobrze jedzą — odpowiadają chórem: „Oho, jeszcze jak”.

Obok stojąca Helenka Adamska jest nieco starsza od swych koleżanek. Rozmawia z rówieśniczką z Warszawy. Mimowolnie wypulkuje niektóre zdania. Rozmawiają o swoich rodzicach. Obydwie są sierotami, zresztą jak większość tych dzieci. Irenka mówi wolno, uważnie, stara się poprawnie wysławiać. Jej koleżanka trzepie jak karabin maszynowy. Podchodzą do nich jeszcze dwie Warszawianki i z miejsca zmieniają temat.

Dziś po podwieczorku, podczas normalnej nauki recytacji i śpiewu będą się uczyć piosenek partyzanckich i tych z powstania, rozmawiają więc o Warszawie, o tym co widziały, co jeszcze zobaczą. A potem znów, jak to dziewczynki — poprawiają sobie wstążki, uczesanie i coś opowiadają o nauce krakowiaka. Dziewczynki z Berlina też znają polskie tańce narodowe. Popisywały się w Łodzi i niedawno przed gośćmi z Warszawy.

*

Podczas oglądania sypialni spotykamy najmłodszego chłopca z Berlina. Heniusz Kasprzak jest ulubieńcem wszystkich. Miły blondynek o pucołowatej buzi czegoś skrzywiony.

Heniusz, cóż ci to? — pyta wychowawca — Ząb cię znów boli?

Heniusz potakuje głową, ale widać, że go coś jeszcze gnębi. Czapka mu zginęła. Starsi chłopcy wlot rozbiegają się na wszystkie strony szukać nieszczęsnej czapki. Wychowawca chce go wziąć do lekarza. Chłopiec opiera się, nie wiadomo dlaczego ząb przestaje boleć i Heniusz już uśmiechnięty idzie do świetlicy.

Oglądamy sypialnię — duże, jasne sale, łóżka ładnie zasłane. Czystość w każdym kącie. Obok mniejsze pokoje dla starszych chłopców. Nieco dalej pokój wychowawcy. W tym samym korytarzu umywalnia. Kilku chłopców rozebranych do pasa szoruje się zawzięcie. Niektórzy czyszczą buty na specjalnych stołkach.

Patrząc na sypialnię przypomina mi się internat i wszystkie hece wyprawiane po ostatnim dzwonku.

Wychowawca opowiada nam, że chłopcy nie dokuczają bardzo. Kładą się spać o w pół do dziesiątej i po całodziennym bieganiu śpią jak zabici.

Wstają o ósmej. Po śniadaniu mają wolne do 10.30 po czym lekcje języka polskiego i śpiewu. Po lekcji znów wolny czas, aż do obiadu, tzn. do godz. pierwszej. Po obiedzie godzina wypoczynku. Pomiedzy drugą i czwartą — spacer poświęcony zwiedzaniu miasta, w dni upalne basen.

O w pół do piątej, podwieczorek, po czym nauka recytacji, śpiewu i tańców ludowych.

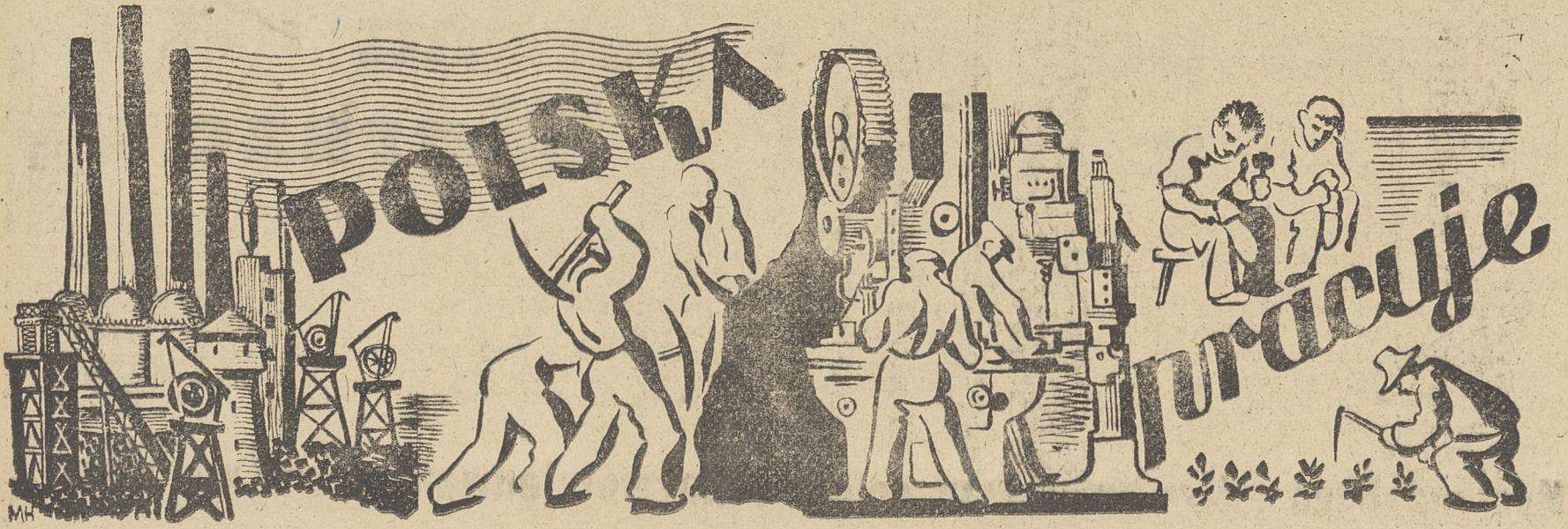
Kołać jest o godz. siódmej. Po kołać w świetlicy gry i zabawy. Jest harmonia, fortepian, poza tym różne gry umysłowe. Bardzo często dzieci z Warszawy popisują się przed kolegami i koleżankami z Berlina i odwrotnie.

Fachowy personel wychowawczy, dobre warunki mieszkaniowe i finansowe dają gwarancję racjonalnego wypoczynku. Umiejętnie prowadzone lekcje wprowadzają młodzieżkich gości w atmosferę kraju, dają im poznać jego piękno, bogactwo, uczą kochać Polskę.

Ktoś, kto wchodzi tam po raz pierwszy doznaje nadzwyczaj, miłego wrażenia. Chciałoby się tam pozostać z dziećmi. Atmosfera przyjazni jest tu tak szczera i czuje się może najlepiej właśnie między tymi dziećmi, co to jest kraj ojczysty.

P. D.

powodu święta Wniebowstąpienia NMP w dniu 15 sierpnia wydajemy numer w zmniejszonej objętości

Odbudowa miast Wybrzeża

W czerwcu r.b. z kredytów Ministerstwa Odbudowy oraz Delegatury Rządu dla spraw Wybrzeża na terenie podległym Gdańskiej Dyrekcji Odbudowy — wykonano szereg prac z zakresu odbudowy gmachów szkolnych, szpitali, budynków mieszkalnych, administracyjno-społecznych, zabezpieczono szereg budynków zabytkowych, wykonano poważne prace w zakresie rozbiórek oraz odbudowano szereg obiektów komunikacyjnych.

Na terenie Politechniki Gdańskiej prowadzona jest w dalszym ciągu odbudowa budynków Architektury. Budowa garaży została tam już zakończona.

W Sopocie prowadzone są nadal roboty przy gmachu Wyższej Szkoły Handlu Morskiego.

Z zakresu odbudowy szpitalnictwa w Gdańsku prowadzony jest remont Ośrodka Zdrowia przynależnego do Akademii Lekarskiej oraz zakończono trzecią serię robót w Klinice Ginekologicznej. W obecnej chwili prowadzone są tam prace wykończeniowe.

W Gdyni prowadzone są w dalszym ciągu roboty w szpitalu zakaźnym. W Eblągu zakończono remont centralnego ogrzewania w budynku głównym szpitala miejskiego.

W zakresie odbudowy budynków mieszkalnych prowadzona jest budowa licznych budynków w Gdańsku, Gdyni i Sopocie.

W dziale zabezpieczeń budynków zabytkowych w Gdańsku prowadzone są prace przy kościele św. Mikołaja, kościele Mariackim oraz kościele i klasztorze św. Józefa. Rozpoczęte prace zabezpieczeniowe w domu trzech pastarów, w kościele św. Elżbiety i w kościele św. Franciszka.

W dziale robót inżynierskich przeprowadzono w Gdańsku przetarg na odbudowę mostu Siemnickiego.

4 poławiacze min dla portów polskich

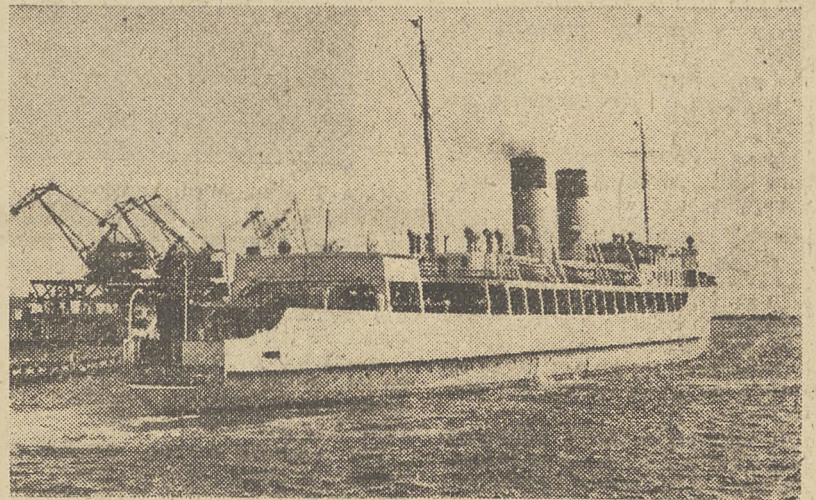
W najbliższym czasie przychodzące do portów polskich 4 poławiacze min o wyporności 145 ton każdy, zakupione z demobilu amerykańskiego a znajdujące się obecnie w Pembroke w Anglii. Prócz tego, przychodzące zostaną dalsze jednostki tego typu w liczbie 8 również z Anglii. Stalki te po przebudowie i naprawie wykorzystane zostaną do prac portowych.

Przetwornice państwowe przerobią 800 ton ryb

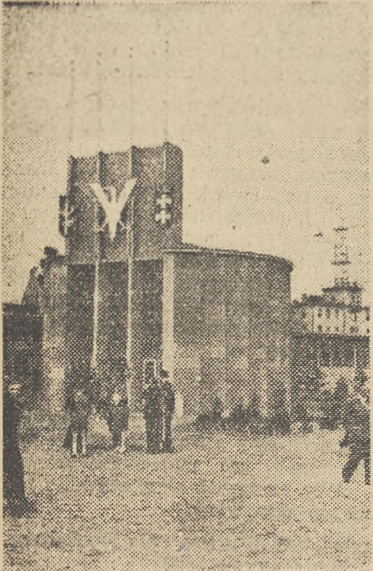
W związku z rozpoczęciem sezonu dalekomorskich połowów śledziowych państwowe przetwornice rybne w Gdyni przystępują do intensywnej pracy przetwórczej, a mianowicie do solenia i produkcji konserw trwałych, jak marynaty śledziowe, śledzie w oliwie i śledzie w pomidorach. Planuje się przerób w przetwornicach państwowych około 800 ton w ciągu sezonu. Także w zakresie produkcji konserw z surowca słodko-

wodnego panuje się żywienie w związku z zakontraktowaniem od Centrali Rybnej dostawy 20 ton ryby słodkowodnej tygodniowo. Wymienione konserwy są przeznaczone tak na rynek krajowy, jak i zewnętrzny. Dla spopularyzowania swoich wyrobów Zjednoczone Przetwornice Rybne w Gdyni, przyznały specjalne ulgi dla transakcji zawartych na Targach Gdańskich.

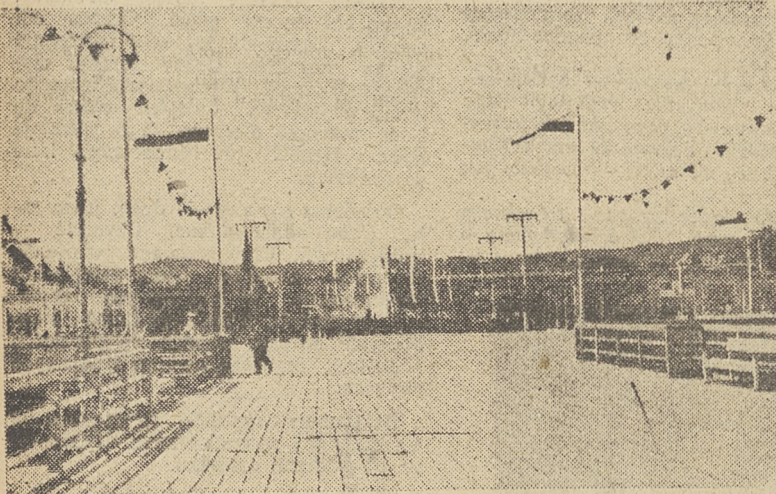
KOMUNIKACJA NA LINII WARSZAWA — SZTOKHOLM

komunikację pomiędzy Warszawą i Sztokholmem utrzymuje kolej i promy morskie. Dwa razy w tygodniu przychodzi do Gdyni prom szwedzki. Stąd wagony przetrzyska się na tery i dalsza komunikacja do Warszawy odbywa się już koleją. Zdjęcie przedstawia prom „Starke” w momencie dobijania do moła portowego w Gdyni.

Transakcje handlowe na Międzynarodowych Targach Gdańskich zgodnie z planem zostały zamknięte w dniu 10 bm. Teraz tereny targowe zostały otwarte dla turystów. Na zdjęciu u góry wejście główne na tereny wystawowe w Gdyni. Niżej widok Targów od strony moła w Sopocie

Regulacja Wisły na odcinku Włocławek — Nieszawa

Dyrekcja Dróg Wodnych w Gdańsku przystąpiła obecnie do prac regulacyjnych na Wiśle na odcinku pomiędzy Włocławkiem a Nieszawą. Roboty przeznaczone dotyczą na ten cel wynoszą 25 milionów złotych.

Na odcinku tym, gdzie Wisła biegnie niejednokrotnie na szer. 1.000 więcej metrów, powstanie uregulowane koryto szer. 300 m. W ten sposób będą mogły być wykorzystane dla celów rolniczych grunty przybrzeżne. Również usunięcie pływaczki pozwoli uniknąć wiosennego niebezpieczeństwa zatopów łąkowych.

W dalszych pracach szych Dyrekcja Dróg Wodnych przystępuje z dniem 25 sierpnia r.b. do uruchomienia żeglugi na Kanale Warmińskim, łączącym Ostródę — Ebląg — Iława — Żelewo.

Druga srocznia rzeczna w Koszycynie

W Koszycynie zakończone zostaną wśród prac przy odbudowie drugiej sroczni.

Stacjonarna podobnie jak i pierwsza przeprowadzać będzie chwilowo remonty robione w czasie, a dopiero później budowę nowych jednostek.

Eksport porcelany polskiej

Dużym zainteresowaniem gości zagranicznych na Międzynarodowych Targach Gdańskich, cieszyło się stoisko porcelany i szkła. Za pośrednictwem „Variemexu” dokonano już szeregu transakcji eksportowych. Poza porcelaną stołową zainteresowanie budzi porcelana hotelowa i techniczna. Dobrze rozbudowany szwedzki przemysł elektrotechniczny pragnie importować polskie izolatory części porcelanowe.

Zarybianie jezior w woj. gdańskim

Obecnie prowadzi się na terenie województwa gdańskiego akcje zarybiania jezior i rzek. W związku z tym podjęto prace wstępne nad stworzeniem wielkiego ośrodka wylęgowego ryb w Pruszczu pod Gdańskiem. Ośrodek produkcyjny w wielkiej ilości sztucznego narybku przy wydajności 100 ml. ikry, która stanowiłaby materiał zarodkowy wylęg ni dla jezior i rzek województwa.

Odbudowa mostu na Wisloce

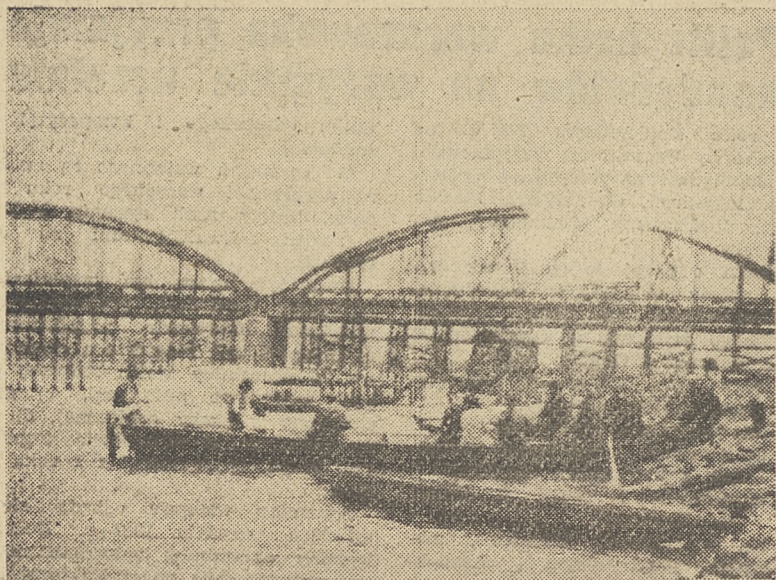
Na głównej trasie Kraków — Przemyśl, Wojewódzki Wydział Komunikacyjny w Rzeszowie ukończył pierwszą serię robót przy odbudowie stałowego mostu na Wisloce pod Pilzmem.

Na odbudowującym się moście uruchomiono już komunikację kolejową.

Most na Bugu — Narwi w Zegrzu gotów

Rozwój jedwabnictwa w Polsce

Prace przy budowie mostu w Zegrzu są już na ukończeniu. Na zdjęciu jedna z ostatnich łódek przewozi pasażerów na drugą stronę. Niedługo wszelka komunikacja pójdzie normalną drogą. W chwili drukowania numeru ostatnie przęsło zostało zmontowane całkowicie.

W Milanówku pod Warszawą mieści się Centralna Doświadczalna Stacja Jedwabnicza, znana obecnie pod nazwą „Państwowe Centralne Zakłady Jedwabiu Naturalnego „Milanówek”. Milanówek stał się głównym i największym w Polsce ośrodkiem hodowli jedwabników oraz producentem dość znacznej ilości naturalnego jedwabiu. Obecnie Dyrekcja Jedwabniczo - Galanteryjna C.Z.P.W. przystąpiła do rozbudowy drugiej tego rodzaju placówki: Instytutu Jedwabniczego w Odmuchowie na Dolnym Śląsku. Instytut ma charakter badawczo-naukowy. Produkuje już m. in. nici chirurgiczne oraz bardzo ceniony

krem kosmetyczny z gąsienic jedwabniczych.

Przy Instytucie powstaje Przemysłowa Szkoła Jedwabnicza, której zadaniem będzie kształcenie kadr fachowych dla rozwoju: racjonalnej hodowli jedwabników i drzewek morwy, rozmotałnictwa oraz tkactwa jedwabniczego wszelkiego rodzaju. Przy Szkole Przemysłowej utworzony jest internat dla 50 dzieci po powstaniach warszawskich. Dzieci znajdują zatrudnienie w warsztatach doświadczalnych. Siedzibą Instytutu jest odnowiony i przystosowany do potrzeb stary zamek piastowski.

Wzrasta produkcja szkieł okularowych

Polska posiada obecnie trzy wytwórnie szkła okularowego. Szkla te produkowane są w Państwowych Zakładach Optycznych w Warszawie, w Państwowej Wytwórni Optycznej w Jeleniej Górze oraz w fabryce „Iwoka” w Katowicach.

Wzrost produkcji szkieł okularowych. Stanowi to znaczny wzrost produkcji w stosunku do ubiegłego roku.

W minionym półroczu zakłady te wyprodukowały łącznie 231 tysięcy sztuk szkieł okularowych. Stanowi to znaczny wzrost produkcji w stosunku do ubiegłego roku.

Szyby wiertnicze w Mielcu

Państwowa Fabryka Urządzeń Papierniczych w Jeleniej Górze przystąpiła do produkcji szlifierek i w bieżącym roku wyprodukuje ich 10. W związku z tym powstaną dla polskiego przemysłu op-

tycznego dalsze możliwości znacznego rozszerzenia produkcji szkieł okularowych.

Na miejsce wybuchu gazu ziemnego, który nastąpił ostatnio w gromadzie Wojsław gmina Mielec — Wieś, przybyła komisja Centralnego Zjednoczenia Przemysłu Naftowego, która stwierdziła obecność gazu ziemnego o wysokim ciśnieniu. W związku z tym prowadzone będą dalsze wiercenia i w najbliższym czasie w Wojsławiu stanie kilkanaście nowych szybów.

Maszty żelbetowe dla energii elektrycznej

Celemi oszczędzenia drewna, Centralny Zarząd Energetyczny zapotrzebował w Ministerstwie Odbudowy partię masztów żelbetowych dla linii wysokiego napięcia. Mają one zastąpić słupy drewniane i żelazne, których odczuwamy brak.

Fabryka wysyła na miejsce ruchome ekipy robotnicze, które prowadzą pracę na miejscu.

Fabryka „Wibrobeton” w Dąbrowie produkuje obecnie ok. 20 masztów dziennie.

Obecnie ekipa taka pracuje w okolicach Jeleniej Góry, stawiając maszty dla linii wysokiego napięcia, przez którą będziemy przekazywali prąd dla Czechosłowacji.

Dla uniknięcia kosztów transportu,

Poza tym realizuje się większe zamówienia krajowe do nowych masztów na liniach wysokiego napięcia.

Prace budowlane w Zakopanem

Wydział Techniczno - Budowlany Zarządu Miejskiego w Zakopanem prowadzi prace budowlane, zmierzające do usunięcia zniszczeń szeregu większych obiektów budowlanych. W trakcie odbudowy znajdują się: szpital miejski, rzeźnia miejska, dwie szkoły powszechne oraz kilkanaście większych pensjonatów.

Fabryka traków w Bydgoszczy

Dobiega też końca budowa nowej szkoły powszechnej na Bystrem. Ostatnio zbudowano dwa nowe mosty kolowe.

Jedyna w Polsce fabryka traków i maszyn do obróbki drzewa w Bydgoszczy produkuje 25 typów różnych maszyn, jak obrabiarki, frezarki, wszelkiego rodzaju pily, łuszcarki i trzy typy traków. Dumą fabryki są największe z produkowanych obecnie w Europie — traki, tzw. „Giganty”, które zdolne są przerobić w ciągu godziny do 3 metr sześć drzewa. Pierwsza ich seria, w liczbie 21 sztuk przeznaczona jest dla Dyrekcji Lasów Państwowych. Fabryka produkuje również pily walcikowe oraz nowy model wyrównarki, która wzbudzała wielkie zainteresowanie kupców zagranicznych na Targach Międzynarodowych w Poznaniu.

Równolegle do tych prac Zarząd Drogowy kontynuuje naprawę ulic oraz prowadzi dalszą regulację koryta Bystrej. Staraniem P. T. T. prowadzona jest naprawa skoczni na Krokwi.

Z odbudowy Stolicy

Warszawie przybywa coraz więcej gmachów. Na zdjęciu odbudowany gmach Państwowego Instytutu Wdawnictw Szkolnych przy placu Dąbrowskiego.

Umowa handlowa z Węgrami

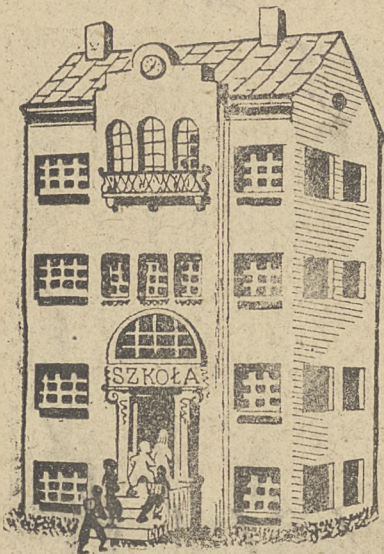
Według ostatniej umowy handlowej polsko - węgierskiej, Węgry zobowiązali się dostarczyć ropy naftowej oraz jej produktów, maszyn i surowców, nasion strączkowych, lekarstw, wina, lineum itd., za łączną sumę około 700 tys. dolarów. Ponadto z tytułu nowego układu tymczasowego w najbliższych miesiącach Węgry dostarczą Polsce towaru na łączną sumę około 630 tys. dolarów.

Polska zobowiązała się dostarczyć Węgróm: wazelinę, kakao, skrzynki do opakowania owoców, ryby morskie, materiały ogniotrwałe, rudę darniową, cynk elektryczny itp.

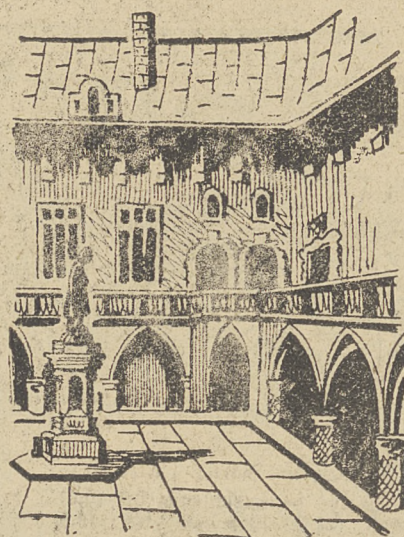
Oto wycinek z naszej pracy — kilka z setek innych osiągnięć kraju w ostatnim czasie.

Kiedy Ty — Rodaku na przymusowej emigracji — staniesz do dzieła wspólnej odbudowy?

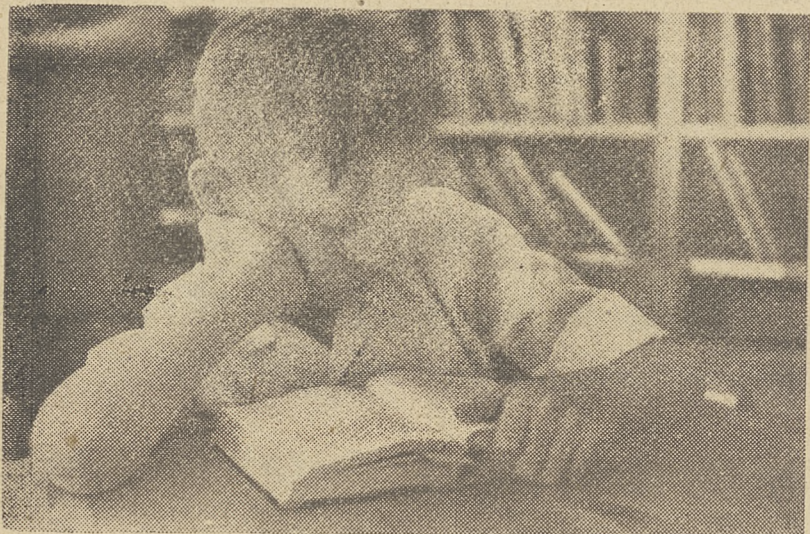
Kraj Cię wzywa!

SZKOŁA POLSKA

Niedługo koniec wakacji

Biblioteki i czytelnie znów się zapelniają

14 milionów książek szkolnych na maszynach drukarskich

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów postawił do dyspozycji Ministra Oświaty cały niemal przemysł papirniczy i największe zakłady graficzne w Polsce, celem drukowania książek szkolnych i podręczników uniwersyteckich.

Przydzielono papier na 77 podręczników dla szkoły podstawowej, na 15 podręczników dla gimnazjów, na 53 podręczniki dla szkół zawodowych oraz na podręczniki uniwersyteckie i książki naukowe.

Łącznie przydzielono papieru na 394 książki.

Z zestawienia tego wynika, iż szkoła podstawowa zostanie w roku szkolnym 1947-48 zaopatrzona w podręczniki szkolne w dostatecznej ilości, które otrzymają wszystkie dzieci w wieku szkolnym.

Najważniejszym producentem książek szkolnych, masowych tanich wydań dla szkoły podstawowej i zawodowej są Państw. Zakłady Wydawnictw Szkolnych. Drukują one w tej chwili 14 milionów podręczników dla szkół podstawowych.

Kursy przygotowawcze przy Studium Nauk Społ. - Gosp. w Katowicach

Przy Wyższym Studium Nauk Społeczno - Gospodarczych w Katowicach prowadzone są od października 1945 r. tzw. kursy przygotowawcze, które umożliwiają zdolnej młodzieży przygotowanie i wstęp na wszystkie wyższe uczelnie w Polsce. Na kursy przyjmowana jest młodzież z ukończoną szkołą powszechną, które w czasie okupacji nie mogła kontynuować normalnej nauki w szkołach średnich. Są to kursy jednoroczne, których program obejmuje mniej więcej zakres 4-letniego gimnazjum ogólnokształcącego. W sierpniu br. przystąpi do egzaminu przed komisją weryfikacyjną 120 słuchaczy kursu.

Matura przez korespondencję

Stołeczny Komitet OM TUR organizuje kursy domaturalne korespondencyjne, mające pomóc młodzieży szkolnej i eksternom w rzeczowym i metodycznym przygotowaniu się do egzaminów maturalnych. Kurs półroczny — obejmuje wykłady z języka polskiego, matematyki, chemii, zagadnień współczesnych, filozofii, biologii, języków obcych, historii i geografii gospodarczej.

Kandydaci otrzymują z każdego wykładu skrypty, dwa razy w miesiącu przesyłają do sekretariatu kursu zadane im prace z brulionem przerabianych codziennie wykładów.

Zapisy przyjmuje Sekretariat kursu do 15 września, Warszawa, Mokotowska 24.

Jednocześnie Stołeczny Komitet OM TUR organizuje podobny kurs do małej matury.

Politechnika warszawska przyjmuje kandydatów na wszystkie uczelnie

W roku akademickim 1947/48 na Politechnikę Warszawską przyjmowani będą kandydaci na wszystkie Wydziały, tj. Inżynierii, Geodezji, Mechaniczny, Elektryczny, Chemiczny, Architektury.

Podania o przyjęcie na I rok studiów należy składać w Sekretariacie Politechniki na imię dziekana właściwego wydziału w czasie od 15 do 31 sierpnia 1947 r.

Podstawą przyjęcia na I rok studiów jest egzamin wstępny.

1) na wszystkich wydziałach:

a) pisemny — na temat związany z kierunkiem studiów,
c) ustny — z nauki o Polsce współczesnej.

2) Na wydziałach: inżynierii, mechanicznym, elektrycznym i chemicznym — pisemny z fizyki.

3) na wydziale architektury — z ry-

sunku odręcznego i kompozycji rysunkowej.

Od egzaminu wstępnego są zwolnieni absolwenci wstępnego roku studiów, którzy zdali egzamin końcowy i zostali zakwalifikowani na dany Wydział.

Poza tym mogą być zwolnieni od egzaminu kandydaci, posiadający przewidziane ustawowo przygotowanie: a) czynni i byli żołnierze z czasu wojny, b) uczestnicy walki zbrojnej oraz byli więźniowie polityczni, c) osoby zasłużone w pracy społecznej, d) osoby zasłużone w odbudowie gospodarczej kraju, f) repetcenci z I roku studiów.

Egzaminy wstępne odbędą się w miesiącu wrześniu 1947 r. Dokładne terminy egzaminów ogłoszone zostaną w końcu sierpnia przez Rektorat Politechniki (Lwowska 7).

Wymiana młodzieży z zagranicą

Akcja wymiany młodzieży z zagranicą wzmożła się wydatnie w bież. sezonie letnim. Młodzież wyjeżdża i przyjeżdża do Polski aby pomagać przy odbudowie, albo przeprowadzać praktyki zawodowe. Okres pracy w poszczególnych brygadach trwa 3 tygodnie, po ukończeniu którego brygada udaje się na zwiedzenie kraju.

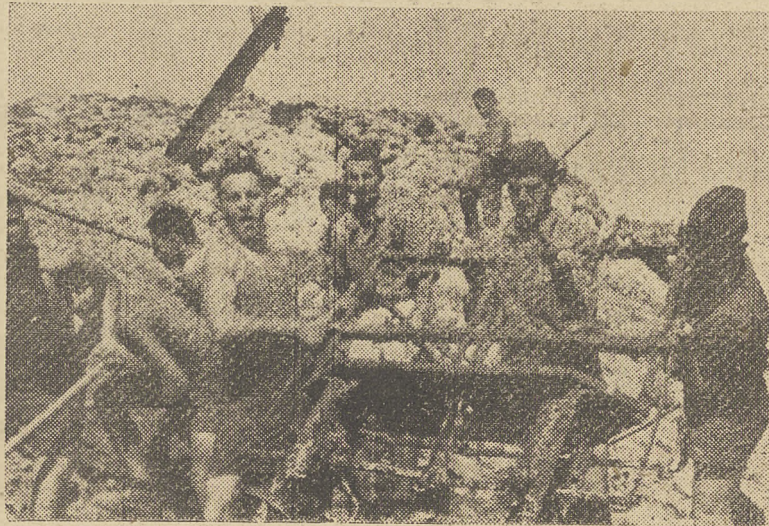
Przy odbudowie Warszawy pracowała ostatnio Jugosłowiańska Brygada Pracy. Obecnie pracuje w Warszawie Bułgarska Brygada Pracy oraz Francuska przy odbudowę Domu Akademickiego. W najbliższych dniach spodziewany jest przyjazd młodzieży włoskiej w liczbie 80, zaś we wrześniu Czechów i Szwajcarów.

Polska Brygada Pracy w liczbie 94 osób bawi obecnie w Jugosławii, gdzie ukończyła pracę i zwiedza kraj. Druga Brygada w liczbie 46 osób bawi w Bułgarii, gdzie cieszy się wspaniałą opinią. Istnieje ponadto akcja wymiany wczasów. W bież. miesiącu przybyła do Ustki nad morze grupa 24 osób młodzieży czeskiej w lipcu natomiast Polacy bawili w Czechosłowacji. Również w sierpniu wyjechały na wczasy dwie grupy młod-

zieży polskiej, 23 osoby do Jugosławii, 21 osób do Bułgarii.

W ramach wymiany wczasów studenckich gościli w lipcu w Szklarskiej Porębie i Łądku Zdroju studenci austriaccy, w Więciu Zdroju studenci francuscy. Goście przyjmowani byli przez organizacje akademickie.

Do Katowic przybyli ostatnio studenci z Czechosłowacji, Jugosławii, Francji, którzy za pośrednictwem Międzynarodowego Związku Studentów przyjechali do Polski celem odbycia praktyk wakacyjnych w górnictwie, przemyśle metalowym i włókienniczym, na klinikach uniwersyteckich itd. Najliczniejsza jest grupa czechosłowacka licząca 79 osób, z których część wyjedzie na obóz akademicki w Uście, a reszta na praktykę handlową - morską do Gdyni i Gdańska. Wśród 34 studentów z Jugosławii znajduje się grupa sławistów, która odbędzie praktykę na uniwersytecie w Krakowie, gdzie dla nich zostanie zorganizowany specjalny kurs sławistyczny. Spodziewany jest również przyjazd delegacji duńskiej. W najbliższych dniach w ramach wymiany międzynarodowej studentów wyjedzie za granicę 100 studentów polskich.

Młodzież wszystkich krajów przy pracy nad odbudową Warszawy.

SPORT

NIEDZIELNE WYNIKI PIŁKARSKIE

Wisła — Skra 9:1 (4:0)
 Polonia Bytom — Szombierki 1:0 (0:3)
 Polonia Warszawa — Ognisko 13:1 (4:1)
 Cracovia — Orzeł 6:0 (3:0)
 RUK — ZZK Łódź 2:0 (1:0)
 Gedania — Grochów 8:0 (1:0)
 Rymer — Pomorzanie 7:0 (2:0)
 AKS — Radomiak 2:1 (2:0)
 Warta — Tęcza 3:1 (2:0) mecz towarzyski.
 LKS — Czuwaj 3:0 (1:0)
 PKS Szczecin — WMKS 1:3 (0:2)
 KKS Olsztyn — Lublinianka 0:1 (0:0)
 Tarnovia — Jarosławski KS 10:0 (6:0)
 Legia Krosno — Partyzant 3:6 (3:4)
 Piast — Ruch 1:5 (0:4)
 Victoria — Sarmacja 2:3 (0:2)
 Polonia Bdg. — WMKS Szczecin 2:3 (1:3)
 Lechia — HCP 6:0 (3:0)
 Radomskie KS — Widzew 0:0 (0:0)
 Sygnał — Częstochowski KS 0:3 (0:2)
 Sokół — Legia Warszawa 0:5 (0:1)
 Mazur — WKS Siedlce 2:5 (0:2)

Ubiegła niedziela nie przyniosła sensacji. Najciekawszy mecz rozegrany został w Bytomiu pomiędzy tamtejszą Polonią i Szombierkami. Zwyciężyła zasłużenie Polonia, w której pierwsze skrzypce gra Matias powracający do przedwojennej formy.

Nie bardzo powodło się AKS-owi u siebie — zwyciężył zaledwie 2:1, a mogło być gorzej. Za to Rymer, który przed tygodniem smrotnie przegrał z drużyną chorowską odrobił punkty na kolejarzach z Torunia. Polonia warszawska zdobyła 13 bramek na gościach z Siedlec i tym samym wysunęła się na 2 miejsce. Wisła bije nadal wszystkich przeciwników w wysokim stopniu i jeśli nie straci formy, ma poważne szanse na tytuł mistrza Polski. Ostatnie tournée drużyny krakowskiej w Czechosłowacji przyniosło jej same sukcesy: trzy spotkania z ligowymi drużynami i trzy zwycięstwa, przy czym Wisła nie wysyłała się specjalnie.

Mistrzowie okręgów nie wzięli przykładu z mistrzów grupowych i wnieśli kilka sensacji: I tak Jarosławski KS przegrał z Tarnovią w stosunku dwucyfrowym, a Legia z Krosna uległa wysoko mistrzowi okręgu kieleckiego. Polonia z Bydgoszczy oddała niespodziewanie punkty milicjantom ze Szczecina. Również HCP mistrz swej grupy przegrał wysoko z Lechią (Gdańsk).

Widzew, który do tej pory prowadził bez straty punktu potknął się w Radomiu.

Ruch i Legia biją nadal swych przeciwników bez zmużenia oka.

DWA REKORDY NA MISTRZOSTWACH PLYWACKICH POLSKI

W dniach od 9 — 11 sierpnia na pływalni BBTS w Bielsku rozegrane zostały mistrzostwa Polski w pływaniu.

Zawody zostały obsesane przez najlepsze kluby i ilość zawodników była o wiele większa niż w roku poprzednim.

Również osiągnięte wyniki są dużo lepsze, przyczym miłą niespodzianką sprawiła młodzież, bijąc zdecydowanie starych mistrzów.

Ramola posiadacz 4 tytułów z ubiegłego roku, zadowolić się musiał jedynie wicemistrzostwami. Jego pogramca Dzień, miał naprawdę swój dzień i uzyskał lepsze wyniki, od wyników Ramoli z poprzednich mistrzostw.

W biegu na 100 m. stylem dowolnym zwyciężył Marchlewski z Gdyni. Młodzież tym razem musiała ustąpić przed wojennemu mistrzowi. Poza Marchlewskim jedynie Szelańiewiczówna odebrała tytuł pływaczki Śląska w biegu na 100 m stylem grzbietowym.

W skokach z wieży zwyciężył Kłaptos (BBTS). Szalety żeńskie wygrały pływaczki śląskie (BBTS), męskie „Polonia” z Bytomia i BBTS — Bielsko.

W ogólnej punktacji zwyciężył „Piast” — Gliwice, przed BBTS — Bielsko „Polonia” — Bytom. Na dalszych miejscach znaleźli się pływacy „Pogoni” z Katowic, „Warty” z Poznania oraz „Elektryczności” z Warszawy.

Dwa rekordy Polski pobiła Kaletówna w biegu na 100 200 m. stylem klasycznym; Czasy: na 100 m 1:35 i na 200 m 3:21.1.

SUKCESY LEKKOATLETÓW POLSKICH NA MIĘDZYNARODOWYM FESTIWALU MŁODZIEŻY W PRADZE

W ramach Międzynarodowego Festiwalu Młodzieżowego w Pradze odbyły się zawody lekkoatletyczne, w których wzięła udział między innymi ekipa polska.

Lekkoatleci nasi odnieśli szereg sukcesów. Podajemy wyniki finałów:

Panie:
 Bieg 80 m przez płotki 1) Mitan (Polska) 12.6, drugie i trzecie miejsce zajęły Czeszki.

200 m: 1) Siucerowa (Czechosłowacja) 27.1, 2) Słomczewska (Polska) i trzecie Wasilewska (Polska).

Rzut oszczepem: 1) Stachowicz (Polska) 2 i 3 miejsce zdobyły Czeszki.

Sztafeta 4X100: 1) Polska w składzie: Mitan, Słomczewska, Wieczorkówna i Hejducka. Na drugim miejscu znaleźli się zawodniczki Czechosłowacji.

100 mtr: 1) Siucerowa (Czechosłowacja), 2) Słomczewska (Polska), 3) Kisielowa (Cz.), 4) Hejducka (Polska).

Kula: 1) Machackowa (Cz.), 2) Cieśliewicz (Polska), 3) i 4) Pilszkowa (Cz.) i Marynczek (Jugosławia), 5) Stachowicz (Polska).

W konkurencjach męskich: Kuźnicki zajął trzecie miejsce w skoku w wyż. Również 3 miejsce zdobył Adamczyk w rzucie kulą. Tuż za nim znalazł się Kuźnicki.

W biegu na 200 m w finale zwyciężył Moina (Rumunia) przed Lipskim (Polska), Sobołowiczem (Jug.) i Białkowskim (Polska). Na dalszych miejscach znaleźli się sprinterzy Czechosłowacji i Italii.

W biegu na 5.000 mtr Dzwonkowski zajął trzecie miejsce.

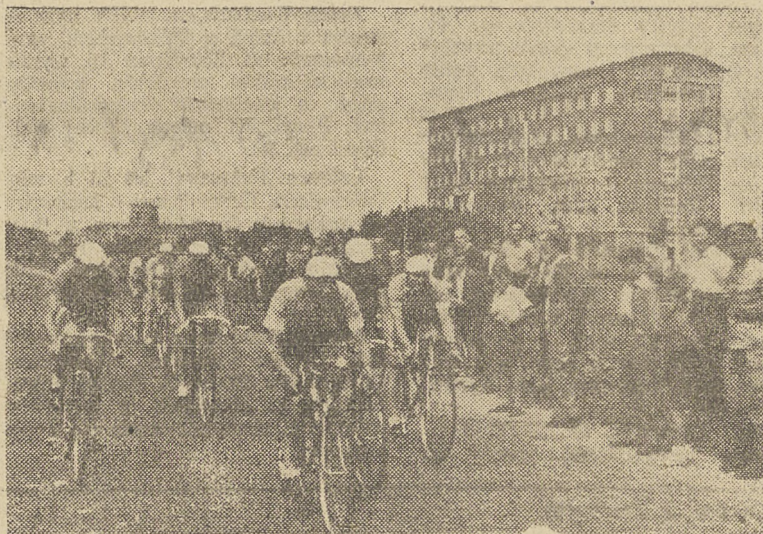
W skoku w wyż pierwsze miejsce zdobył Kuźmicki. Nieźle spisali się nasi sprinterzy w sztafecie 4x100 zdobywając drugie miejsce, za Italią, a przed Czechosłowacją. Szalety Polska biegła w składzie: Białkowski, Lipski, Grzanka i Buch. Ten ostatni zdobył 2 miejsce w biegu na 400 mtr. Grzanka i Lipski zajęli 4 i 5. Nowak w biegu na 1.500 metrów przyszedł trzeci, czwartym był Dzwonkowski.

W koszykówce Polacy pokonali pewnie zespół Palestyny 36:29 (17:8) i ulegli nieznacznie Czechom 42:40 (25:21).

SUKCES POLSKI NA MIĘDZYNARODOWYCH ZAWODACH SZYBOWCOWYCH

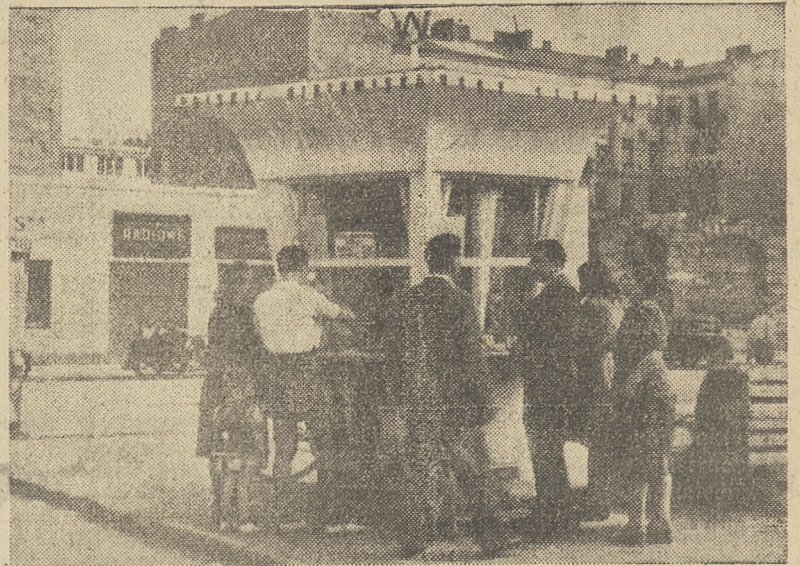
W Samedan koło St. Moritz (Szwajcaria) odbyły się międzynarodowe zawody szybowcowe, w których Polak Adam Ziętek (student Politechniki Krakowskiej) zajął drugie miejsce. Ziętek startował na szybowcu polskiej konstrukcji powojennej. Konstruktorami tego szybowca (typ „Sep”) są inżynierowie Niespał i Nowakowski.

o puchar „Elektryczności”

Ubiegłą niedzielę w Warszawie odbyły się zawody kolarskie na dystansie 70 km o puchar „Elektryczności”. Na zdjęciu kolarze w kilka chwil po starcie.

Na Marszałkowskiej

W Warszawie na ulicy Marszałkowskiej róg Wspólnej uruchomiono kiosk z wodami mineralnymi wszystkich uzdrowisk polskich. Kiosk cieszy się olbrzymim powodzeniem, chociaż inna „woda” też nie narzeka na popyt. Nie zdarzył się jednak jeszcze fałszywy alarm, jak w dawnej Warszawie, o którym pisze Wiech.

WIECH

FALSZYWY ALARM

Dwaj przyjaciele popijali zgodnie w pewnej zacisznej knajpce. Czysta wyborowa nie na wszystkich działa jednakowo, to też skrótce jeden z przyjaciół, pan Kazimierz Smutny, upadł w usposobienie sentymentalne, a jego kompan — nastrojony był przekornie i zaczepnie.

— Kocham ją! zaczął p. Kazimierz.

— Kogo?

— Straż ogniową. Te naszą dumę narodową, te warszawskie straże ogniowe... kocham i nie ma o czym gadać.

— Nie rozumiem za co?

— Za co pijemy? Za swoją forszę?

— Nie... za co... kochasz?

— Kogo?

— Straż ogniową.

— Warszawskie... Za ten lanszaft... Za widoczek, jak smaruje do pożaru... Na głowach czysty mosiądz... ogólna cykoria... a straż nic tylko zapycha przed siebie. Kuchtom w oknach mało serca nie powyskakują spod staników na publiczny widok... a strażaki nic tylko jadą, jak wielka cholera! Trzy minuty i już są na miejscu.

— Daj spokój! Zalewasz kolejkę... trzy minuty niemożliwość.
 — O co zakład?
 — Flacha i pół gęsi.
 — Dobra nasza...

Pan Kazimierz podszedł do telefonu i zawiadomił straż ogniową, że w szkole powszechnej przy ulicy Elbląskiej Nr. 7 wybuchł straszny pożar.

— Powiedziałem, że w szkole, żeby się lepiej chłopaki starali. Wiadomo szkoła magistracki majątek... i kto nie kocha dzieci?... A my teraz z zegarkiem w ręku w takśówkie i na Elbląskie.

Kiedy przyjaciele znaleźli się na miejscu rzekomego pożaru straży tam jeszcze nie było, choć upłynęło pięć minut.

Zjawiała się jednak niebawem. W blasku pochodni zajeżdżały drabiny, becзки, motopompy i ustawiały się przed szkołą.

— Przegrałeś zakład, trwało dłużej... ale nie żałuję... flachę stawiam, a za widoczek... za lanszafik teraz trzeba podziękować...

I pan Kazimierz stanął przed frontem szykujących się do odjazdu, po stwierdzeniu fałszywego alarmu oddziałów straży — wygłaszając taką mowę:

— W imieniu magistratu miasta Warszawy... w imieniu nauczycieli i tych biednych, nieszczęśliwych małych dzieci, co się nie popalili... bo pożaru nie było... zapraszam wszystkich na wódkie.

Choć z przemówienia tego wiele można było zrozumieć, dowództwo straży dotarło i tak do restauracji, celem pociągnięcia właściciela do odpowiedzialności i fałszywy alarm.

Na szczęście dla siebie restaurator znał dobrze p. Kazimierza i słyszał jego rozmowę telefoniczną, wytłumaczył się więc łatwo, a p. Smutny stanął samotnie przed obliczem sędziego grodzkiego. Nie tłumaczył się wiele, rzekł tylko:

— Jak sobie podchromołę, lubie mączny żart i poczucie humoru!

Wyrok był łagodny — 30 złotych grzywny z zamianą na 3 dni aresztu oraz koszty sądowe. — Wiech.

